

Βρυξέλλες, 1 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16040/23

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0227(COD)**

**AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (1ο τμήμα) / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 11503/23

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στην Ένωση, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2016/2031, 2017/625 και 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 66/401/ΕΟΚ, 66/402/ΕΟΚ, 68/193/ΕΟΚ, 2002/53/ΕΚ, 2002/54/ΕΚ, 2002/55/ΕΚ, 2002/56/ΕΚ, 2002/57/ΕΚ, 2008/72/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για το φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό)
- Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 5 Ιουλίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε δύο στενά συνδεδεμένες νομοθετικές προτάσεις για την αναθεώρηση και την επικαιροποίηση των κανόνων σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού (στο εξής: ΦΠΥ) και δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού (στο εξής: ΔΠΥ) στην ΕΕ. Αποτελούν μέρος της δέσμης μέτρων της Επιτροπής για τα τρόφιμα και τη βιοποικιλότητα, μιας δέσμης νομοθετικών προτάσεων που καλύπτει επίσης την υγεία του εδάφους, τις νέες γονιδιοματικές τεχνικές και προβλέπει μερική αναθεώρηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα. Οι προτάσεις υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο στις 6 Ιουλίου 2023.

2. Προς το παρόν, η νομοθεσία περιλαμβάνει μια οδηγία σχετικά με τον κοινό κατάλογο ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών και 11 οδηγίες περί εμπορίας που καλύπτουν σπόρους, φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό και δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό. Ορισμένες από τις οδηγίες χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1960. Αυτός ο κανονιστικός κατακερματισμός οδηγεί σε αποκλίσεις μεταξύ των πρακτικών εφαρμογής στα κράτη μέλη με αποτέλεσμα μεγάλη διοικητική επιβάρυνση για αρμόδιες αρχές και επαγγελματίες. Πρέπει επιπλέον να λεχθεί ότι δεν υπάρχει συνοχή μεταξύ των υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων και άλλων νομοθετικών ρυθμίσεων για την υγεία των φυτών, για τους επίσημους ελέγχους και για τους ΓΤΟ, ότι η ισχύουσα νομοθεσία είναι παρωχημένη από επιστημονική άποψη και ότι απαιτείται καινοτομία για την προαγωγή βελτιωμένων ποικιλιών και για την προσαρμογή στις νέες κλιματικές προκλήσεις προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Πράσινης Συμφωνίας και ιδίως η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα.
3. Η πρόταση ΦΠΥ¹ εισάγει μια νέα νομοθετική προσέγγιση, καθώς αντικαθιστά δέκα οδηγίες περί εμπορίας με έναν ενιαίο κανονισμό. Συγκεκριμένα, επιδιώκει:
- απλούστευση του νομικού πλαισίου μέσω σαφών και εναρμονισμένων κανόνων,
  - διευκόλυνση της τεχνικής προόδου με σκοπό την εδραίωση ψηφιακών και καινοτόμων τεχνολογιών, όπως η χρήση βιομοριακών τεχνικών,
  - μείωση του διοικητικού φόρτου
  - εγγυημένη διαθεσιμότητα ΦΠΥ υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένου στις μεταβαλλόμενες γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες,
  - διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, της διατήρησης φυτογενετικών πόρων και της προστασίας της βιοποικιλότητας, και
  - βελτίωση της συνοχής με τους επίσημους ελέγχους και τη νομοθεσία για την υγεία των φυτών.

---

¹ 11502-23 + ADD 1

Ο νέος κανονισμός καλύπτει σπόρους καθώς και όλες τις άλλες μορφές υλικού που προορίζονται για τον αγενή πολλαπλασιασμό ολόκληρων φυτών. Δεν καλύπτει δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό, καλλωπιστικά φυτά, ΦΠΥ εξαγόμενο σε τρίτες χώρες ή ΦΠΥ προοριζόμενο για λοιπούς μη εμπορικούς σκοπούς.

4. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την κύρια ευθύνη έχει η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου και εισηγητής έχει ορισθεί ο κ. Herbert Dorfmann (EPP, Ιταλία). Το σχέδιο έκθεσής του δημοσιεύθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2023. Γνωμοδότηση αναμένεται από την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Η Επιτροπή παρουσίασε την πρόταση και την εκτίμηση αντικτύπου² σε άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας «Γενετικοί πόροι και καινοτομία στη γεωργία» (στο εξής: η Ομάδα) στις 6 Ιουλίου 2023, και ακολούθησε παρουσίαση στο Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας στις 25 Ιουλίου 2023.
2. Η διεξοδική εξέταση και συζήτηση των άρθρων της πρότασης συνεχίστηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 2023. Επί ισπανικής Προεδρίας, τρεις συνολικά συνεδριάσεις της Ομάδας επικεντρώθηκαν στην εξέταση και συζήτηση των άρθρων 1-22 της πρότασης.

ΚΥΡΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ

3. Οι αντιπροσωπείες διατύπωσαν πολλές τεχνικές παρατηρήσεις, τόσο προφορικά όσο και γραπτά, σε όλο το κείμενο της πρότασης. Όπως προαναφέρθηκε, η ισπανική Προεδρία έχει εκπονήσει αναθεωρημένο κείμενο για τα άρθρα 1-22 στην προσπάθειά της να ενσωματώσει τις περισσότερες από αυτές τις παρατηρήσεις, με στόχο την ανάπτυξη και αποσαφήνιση του περιεχομένου των εν λόγω άρθρων.

---

² 11694/23

α) Γενικές παρατηρήσεις

Σε γενικές γραμμές, οι αντιπροσωπείες έχουν ταχθεί υπέρ των κύριων στόχων της πρότασης που επιδιώκει να αποσαφηνίσει την υφιστάμενη νομοθεσία σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, να αυξήσει τη συνοχή και να διευκολύνει την υιοθέτηση νέων επιστημονικών και τεχνικών εξελίξεων. Έχουν επίσης εκφράσει την ικανοποίησή τους διότι διατηρούνται οι δύο πυλώνες του υφιστάμενου συστήματος (καταχώριση και πιστοποίηση ποικιλιών).

Στις γενικές παρατηρήσεις των αντιπροσωπειών προσδιορίζονται ορισμένοι τομείς οι διατάξεις των οποίων χρειάζεται να συγκεκριμενοποιηθούν και να αποσαφηνιστούν:

– Διοικητικός φόρτος

Πολλές αντιπροσωπείες πιστεύουν ότι, με βάση το περιεχόμενο της πρότασης, θα αυξηθεί ο διοικητικός φόρτος για τους επαγγελματίες και τις αρμόδιες αρχές σε ορισμένους τομείς και θα καταστεί δυσανάλογος.

Η πρόταση περιέχει πράγματι πρόσθετες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και ελέγχου για τις αρμόδιες αρχές και μεγάλο αριθμό αδειών ή υποχρεώσεων καταχώρισης για τους επαγγελματίες, οι οποίες αυξάνουν σημαντικά τη γραφειοκρατία. Η θέσπιση απαιτήσεων εποπτείας και ελέγχου για τομείς που δεν έχουν ακόμη ρυθμιστεί, όπως η άδεια για την επανασυσκευασία και την εκ νέου επισήμανση ή η έγκριση για την παραγωγή συγκεκριμένων ειδών υλικού, αυξάνει επίσης τον διοικητικό φόρτο.

– Νομική πράξη/εξουσιοδότηση της Επιτροπής

Η πρόταση συγχωνεύει μεγάλο αριθμό υφιστάμενων οδηγιών σε έναν ενιαίο κανονισμό. Ορισμένες αντιπροσωπείες συντάσσονται με την άποψη ότι οι διατάξεις της είναι συχνά ασαφείς και ότι περιέχει μεγάλο αριθμό κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων, με κίνδυνο να υπάρξουν ανασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερος κατακερματισμός και ασυνέπεια με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες. Οι αντιπροσωπείες αυτές είναι της άποψης ότι θα χρειαστεί να εξευρεθεί καλύτερη ισορροπία μεταξύ μεγαλύτερης εναρμόνισης και ευελιξίας για τις εθνικές απαιτήσεις.

– **Εφαρμογή**

Ο κανονισμός θα τεθεί σε εφαρμογή τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του. Για ορισμένες αντιπροσωπείες ωστόσο, το χρονοδιάγραμμα αυτό φαίνεται να είναι υπερβολικά βραχύ, δεδομένου ότι ο κανονισμός περιέχει μεγάλο αριθμό διατάξεων για εκτελεστικές πράξεις. Οι αντιπροσωπείες αυτές ισχυρίζονται ότι τα κράτη μέλη θα χρειαστούν περισσότερο χρόνο, αφού θα πρέπει να θεσπίσουν πρόσθετες εθνικές νομικές πράξεις.

– **Συμπερίληψη στον κανονισμό για τους επίσημους ελέγχους**

Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της προσθήκης της νομοθεσίας ΦΠΥ στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 (ΚΕΕ) απαιτούν περαιτέρω ανάλυση. Αυτό που φοβούνται οι αντιπροσωπείες είναι το ενδεχόμενο να αποδειχθούν τα μειονεκτήματα περισσότερα από τα πλεονεκτήματα, αφού κάτι τέτοιο θα αύξανε τον διοικητικό και οικονομικό φόρτο για τις αρμόδιες αρχές, δεδομένων των νέων υποχρεώσεων ελέγχου και υποβολής εκθέσεων.

– **Εξαιρέσεις**

Ορισμένες αντιπροσωπείες εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τις εξαιρέσεις από την καταχώριση που χορηγούνται στο ετερογενές υλικό που χρησιμοποιείται στη συμβατική γεωργία, τις εξαιρέσεις ως προς την ανταλλαγή σπόρων μεταξύ γεωργών και το ΦΠΥ που διατίθεται στην αγορά σε τελικούς χρήστες.

– **ΑΒΚΧ/ΔΟΣ**

Πολλές αντιπροσωπείες εκφράζουν επιφυλάξεις ως προς τις υποχρεώσεις αξιολόγησης της ΑΒΚΧ (αξία όσον αφορά τη βιώσιμη καλλιέργεια και τη χρήση) των οπωροκηπευτικών ειδών. Το κόστος της διεξαγωγής δοκιμών ΑΒΚΧ σε ποικιλίες οπωροκηπευτικών ειδών και η πολύπλοκη οργάνωση των δοκιμών αυτών ενδέχεται να τις καταστήσουν απαγορευτικές για τις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις εκτροφής ζώων. Επιπλέον, υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αναγνώριση όλων των δοκιμών με βάση τη διακριτότητα, την ομοιομορφία, τη σταθερότητα (στο εξής: ΔΟΣ) και την αξία καλλιέργειας και χρήσης (στο εξής: ΑΚΧ)] που θα διεξάγονται από άλλα κράτη μέλη λόγω των διαφορετικών κλιματικών συνθηκών και του ισχύοντος συστήματος ελέγχου ποιότητας.

β) Σχόλια σχετικά με τα άρθρα 1-22

Οι αντιπροσωπείες διατύπωσαν τα εξής σχόλια κυρίως:

– Αντικείμενο (άρθρο 1)

Δεν είναι σαφές αν ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο των συνθηκών καλλιέργειας ή τη χρήση ΦΠΥ για λόγους άλλους από την παραγωγή τροφίμων, ζωοτροφών και άλλων προϊόντων.

– Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2)

Αποσαφήνιση χρειάζονται οι απαιτήσεις για την ένταξη νέων ειδών στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Επίσης, ορισμένες χώρες ζήτησαν να συμπεριληφθεί ρήτρα για την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ορισμένων ΦΠΥ που δεν αποσκοπούν στην εμπορική εκμετάλλευση μιας ποικιλίας, η λεγόμενη ρήτρα «κλειστού κυκλώματος».

– Ορισμοί (άρθρο 3)

Αναδιατύπωσης χρήζουν ορισμένοι ορισμοί ώστε να αποσαφηνιστούν ορισμένες πτυχές και συγκεκριμένα οι ακόλουθοι: «τελικοί χρήστες», «διατηρητέα ποικιλία», «επίσημα αναγνωρισμένη περιγραφή», «επιβλαβής για την ποιότητα οργανισμός», «εμπορία», «αποκλίνοντα φυτά» και «υβριδική ποικιλία». Κάποιοι άλλοι ορισμοί πρέπει να ευθυγραμμιστούν με αυτούς της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας (για παράδειγμα «επαγγελματίας» και «σπόροι») ή με τα προγράμματα του ΟΟΣΑ για τους σπόρους. Τέλος, πολλές αντιπροσωπείες ζήτησαν να διαγραφούν τα «πολυκλωνικά μείγματα». Οι ορισμοί θα επανεξεταστούν για δεύτερη φορά υπό το φως μιας πλήρους πρώτης εξέτασης των άρθρων στα οποία αναφέρονται.

– **Γενικές απαιτήσεις για την παραγωγή και την εμπορία (άρθρα 5-10)**

Τα ΦΠΥ ειδών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 μπορούν να παράγονται και να διατίθενται στην αγορά μόνον εάν το είδος είναι καταχωρισμένο σε εθνικό ή ευρωπαϊκό μητρώο ποικιλιών και μόνο εάν ανήκει στις ακόλουθες κατηγορίες (προβασικό, βασικό, πιστοποιημένο και τυποποιημένο). Η εξαίρεση των εμπορικών σπόρων είναι ακόμη υπό συζήτηση. Παρεκκλίσεις από την καταχώριση ισχύουν για ετερογενές υλικό, ΦΠΥ που διατίθεται στην αγορά σε τελικούς χρήστες ή μεταξύ δικτύων διατήρησης και ανταλλαγής σπόρων μεταξύ γεωργών.

Επιλεγμένοι κλώνοι και πολυκλωνικά ΦΠΥ μπορούν ενδεχομένως επίσης να περιλαμβάνονται σε ειδικά μητρώα και να παράγονται και να διατίθενται στην αγορά βάσει ειδικών κανόνων. Ορισμένες αντιπροσωπείες παρατήρησαν ότι παρόμοιες διατάξεις δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κλώνους ή σε πολυκλωνικά μείγματα.

Ένας επαγγελματίας μπορεί ενδεχομένως να εξουσιοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή να πιστοποιεί ΦΠΥ για προβασικό, βασικό και πιστοποιημένο υλικό ή σπόρους υπό επίσημη εποπτεία. Σε σχέση με αυτό, ορισμένες αντιπροσωπείες ζήτησαν να διατηρηθεί η δυνατότητα απόρριψης της χορήγησης αδειών για ορισμένες δραστηριότητες ευαίσθητου χαρακτήρα. Επιπλέον, ανέφεραν ότι μπορούν να υποστηρίξουν την πιστοποίηση του ΦΠΥ υπό επίσημη εποπτεία μόνον εφόσον οι λεπτομερείς κανόνες για τους ελέγχους παραμείνουν υπό εθνική αρμοδιότητα. Ορισμένες αντιπροσωπείες ζήτησαν επίσης την ευθυγράμμιση των διατάξεων αυτές με τον κανονισμό ΚΕΕ.

– **Επισήμανση (άρθρα 15 έως 20)**

Θεσπίζονται κανόνες για την επισήμανση ΦΠΥ προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή ταυτοποίησή του. Οι αντιπροσωπείες ζήτησαν διευκρινίσεις για ορισμένες πτυχές και συγκεκριμένα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις για τα φυτοϋγειονομικά διαβατήρια που περιέχονται στην φυτοϋγειονομική νομοθεσία, καθώς και όσον αφορά τις ειδικές απαιτήσεις για τα διάφορα είδη ΦΠΥ με υποχρεωτική επισήμανση.

– **Μείγματα σπόρων (άρθρα 21 και 22)**

Ορισμένες αντιπροσωπείες ζήτησαν να επιτρέπεται η παραγωγή μειγμάτων σπόρων και με είδη που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I μέρος Β, καθώς και με άλλα είδη που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, δεδομένου ότι πρόκειται για κάτι που σήμερα επιτρέπεται με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. Η Προεδρία σχεδιάζει να συνεχίσει τις συζητήσεις αυτές κατά τις προσεχείς εβδομάδες και αναμένεται να εκπονήσει κείμενο της Προεδρίας. Η Προεδρία θα πραγματοποιήσει νέα άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας στις 19 και 20 Δεκεμβρίου 2023, προκειμένου να παρουσιαστούν οι προτάσεις αναδιατύπωσης από την Προεδρία³ για τα άρθρα που έχουν εξεταστεί μέχρι στιγμής, με σκοπό την ανάπτυξη και αποσαφήνιση του περιεχομένου τους.
5. Με βάση την πρόοδο που θα έχει επιτευχθεί υπό την ισπανική Προεδρία, η αναλαμβάνουσα βελγική Προεδρία σκοπεύει να συνεχίσει τις εργασίες επί του φακέλου αυτού σε τεχνικό επίπεδο.
6. Βάσει των ανωτέρω, το Συμβούλιο καλείται να λάβει υπό σημείωση την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εξέταση της πρότασης και να ανταλλάξει απόψεις.

---

³ 16295/23 (θα δημοσιευθεί σύντομα).